

TIMRÅ KOMMUN

SPRÅKPROJEKTET VÅRDSVENSKA

VÅRDSVENSKA FÖR MEDARBETARE SOM HAR
SVENSKA SOM ANDRASPRÅK
mars- december 2022

Ssk Ewa Axberg
SVA-lärare Maria Hoflund Engh

from
Timrå
with love

Varför behövdes ett språkprojekt i Timrå kommun?

- Många medarbetare med varierande kunskaper i det svenska språket
- Svårigheter att erhålla delegering för överlämnande av läkemedel
- Kommunikationsförbristningar på arbetsplatsen
- Socialnämnden fattade beslut om handlingsplan för språkutvecklande insatser 2022-02-15

Projektmål

Deltagarna kan använda informations- och dokumentationssystemet Lifecare

Deltagarna kan ta emot information samt ge information gällande

vårdinstruktioner från/till sjuksköterska, medarbetare och chef

Deltagarna kan hantera arbetsuppgifterna som ingår i ett kontaktmannaskap

Deltagarna kan vara delaktiga vid möten t ex APT

Effektmål

God och säker vård och omsorg för våra medarbetare

Ökad delaktighet och inkludering på arbetsplatsen

Ökad kompetens kring vård och omsorg hos personalen

Bättre pedagogisk kommunikation med barn, föräldrar och kollegor inom

förskolan

TIMRÅ KOMMUN

Kartläggning av deltagarnas utbildning och utvecklingsbehov

- Uttryckt behov av cheferna om kompetenshöjande insatser för yrkesspråket
- Cheferna anmälde deltagare
- Telefonintervjuer med deltagarnas chefer
- Individuella träffar med samtliga deltagare

3 grupper

Grupp 1 (8 deltagare) **och 2** (7 deltagare): vårdbiträden och undersköterskor

Grupp 3 (6 deltagare): undersköterskor

4h varannan vecka på betald arbetstid

Mars - juni, augusti - december: Totalt 14 träffar, 56 h

1 grupp (5 deltagare) förskolepersonal april – december: Totalt 11 träffar, 44 h

TIMRÅ KOMMUN

“**Rapporteringsstöd Säker rapportering från omvårdnadspersonal till sjuksköterska**” från evig utveckling (första upplagan, tredje tryckningen, EVIG AB 2020).

Under träffarna har vi arbetat **språkinriktat, praktiskt och teoretisk** med följande områden:

- Rapportering enligt SBAR (Situation, Bakgrund, Aktuellt, Rekommendation)
- Basala hygienrutiner
- Fallolyckor
- Andningsbesvär och bröstsmärtor
- Sår, såromläggningar och benlindning
- Olika typer av läkemedel, läkemedelsdelegering samt utläsning av läkemedelslista

- Avvikelseberättelse i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Socialtjänstlagen (SOL)
- Ta emot instruktion och genomföra ordination från sjuksköterska
- Utbildning i Hjärt- och lungräddning (HLR)
- Vård i livets slutskede/Palliativ vård
- Abbey Pain Scale
- Introduktion förflyttningsteknik
- Rapportering i Tieto Lifecare
- Kontaktpersonens ansvar
- Genomförandeplan
- Ord, uttryck samt grammatik kopplat till ovan nämnda områden

INTYG OM DELTAGANDE I SPRÅKPROJEKTET VÅRDSVENSKA

Huvudman: Socialförvaltningen Datum för utfärdande: 2022-12-19

Efternamn, tilltalsnamn	Personnummer
-------------------------	--------------

Kursens innehåll

Kursstart: 2022-03-29
Kurslut: 2022-12-22
Antal lärarledda timmar: 56
Antal närvarotimmar:

Deltagaren har fått boken "Rapporteringsstöd Säker rapportering från omvårdnadspersonal till sjuksköterska" från evig utveckling (första upplagan, tredje tryckningen, EVIG AB 2020).

Under träffarna har vi arbetat språkinriktat, praktiskt och teoretisk med följande områden:

- Rapportering enligt SBAR (Situation, Bakgrund, Aktuellt, Rekommendation)
- Basala hygienrutiner
- Fallolyckor
- Andningsbesvär och bröstsmärtor
- Sår, såromläggningar och benlindning
- Olika typer av läkemedel, läkemedelsdelegering samt utläsning av läkemedelslista
- Avvikelse rapportering i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och Socialtjänstlagen (SOL)
- Ta emot instruktion och genomföra ordination från sjuksköterska
- Utbildning i Hjärt- och lungräddning (HLR)
- Vård i livets slutskede/Palliativ vård
- Abbey Pain Scale
- Introduktion förflyttningsteknik
- Rapportering i Tieto Lifecare
- Kontaktpersonens ansvar
- Genomförandeplan
- Ord, uttryck samt grammatik kopplat till ovan nämnda områden

Utbildarnas underskrift

Ewa Axberg

Legitimerad sjuksköterska

Maria Hoflund Engh

Legitimerad lärare i svenska som andraspråk

Postadress: 861 82 Timrå
Besöksadress: Köpmangatan 14
Telefon: 060-16 31 00

Bankgiro: 5872-9387
Organisationsnummer: 212000-2395
Fax: 060-16 31 04

Hemsida: www.timra.se
E-post: info@timra.se

13 av 21 deltagare slutförde kursen

Krav för intyg: minimum 30h närvaro

UTVÄRDERING

- Självförtroende
- Trygghet
- Självtändighet

Gladare, tryggare medarbetare vilket leder till att deras övriga arbetskamrater får mer utrymme för sina arbetsuppgifter. Två har fått mycket bättre kontakt med anhöriga och har självständigt kallat till och genomfört välkomstsamtal.

Att jag fick lära mig kunskaper som jag inte hinner lära mig på jobbet

De har båda blivit bättre på att kliva fram i gruppen, prata och ta ansvar. Törs kontakta sjuksköterska. Skriver i Lifecare.

Att kommunicera bättre i tal och skrift (för hand och dator) med och till vårdtagare och kollegor

De som har gått utbildningen har lärt sig mycket. Är säkrare i sin roll. Törs mera. Förstår mera.

Projektresultat jämfört med projektmål (Ur projektets slutrapport)

Delegering:

Av de 13 deltagare som genomförde utbildningen i vårdsvenska var det 4 som saknade delegering vid kursstart i april-22. Samtliga klarade delegeringsprovet för läkemedel i juni 2022.

Medarbetare:

Många av våra medarbetare som har svenska som modersmål har upplevt att samarbetet utvecklats och kommunikationen blivit tydligare.

Chefer:

Cheferna har sett hur medarbetaren har blivit tryggare i sin kommunikation, ökat sin vårdkunskap. Är gladare och pratar mer på möten och i det dagliga arbetet.

Systemet Lifecare.

Vi hade önskat att vi haft mer tillgång till lånedatorer för att träna på att skriva i Lifecares testversion. Nu fick denna träning till största del ske i skarpt läge på arbetsplatsen.

Kontaktmannaskap.

Här har alla som färdigställt utbildningen lyft sin kommunikativa förmåga, blivit modigare i att prata och skriva svenska och det kommer att underlätta för att de ska kunna ta ansvar för att vara kontaktman.

TIMRÅ KOMMUN

Indikation effektmål

God och säker vård och omsorg för våra medborgare

Här har språkförståelsen stor betydelse och våra chefer och medarbetare upplever att många har lyft sig flera nivåer i såväl tal som skrift. Härmed har vi höjt säkerheten dvs. det som kan bli fel när kommunikationen brister.

Ökad delaktighet och inkludering på arbetsplatsen.

Cheferna upplever att medarbetarna är mycket tryggare i kommunikationen emellan kollegor, brukare, anhöriga. Är även mer delaktiga på gemensamma möten.

Ökad kompetens kring vård och omsorg hos personalen.

Då utbildningen blandade teori och vårdpedagogiska situationer ökades vårdkompetensen hos alla deltagare. 4 deltagare som saknade delegering har klarat av delegeringsprovet för läkemedelshantering.

Bättre pedagogisk kommunikation med barn, föräldrar och kollegor inom förskolan

Här har de 5 barnskötarna fått träna på såväl svensk grammatik samt pedagogisk kommunikation utifrån olika scenarion på förskolan. Orientering i Edwise. Pedagogisk dokumentation. Även här upplevde deltagarna och deras chefer en större trygghet i kommunikationen i det dagliga arbetet.

Framgångsfaktorer

- + Kartlagt behov
- + Betald arbetstid
- + Kombinationen sjuksköterska och sva-lärare, båda med lång arbetslivserfarenhet inom yrket, i klassrummet
- + Små och trygga grupper
- + Deltagarna kunde direkt använda sina nyförvärvade kunskaper i sitt dagliga arbete
- + Regelbundna utvärderingar med deltagare och chefer
- + Intyg efter avslutad kurs

Övriga kommentarer

- Brist på tillgång till datorer
- Byte av chefer
- Varierande möjlighet till engagemang hos cheferna

Maria Hoflund Engh, språklärare, Ewa Axberg, sjuksköterska (bakre raden), Toe Toe och Picama! Öhman, kursledare. Foto: Lama Alshehaby/Sveriges Radio

TIMRÅ KOMMUN

Spårprojekt ska stärka kommunikationen inom vården

1:35 min Min sida Dela

Sveriges Radio

<https://sverigesradio.se/artikel/spi-projekt-ska-starka-kommunikationen-inom-varden>

Lyckad språkutbildning – ger resultat och nominering

25 januari 2023 16:00

Kommunens specialdesignade språkutbildning för utlandsfödda inom vård och omsorg har nyligen avslutats. Projektet beskrivs som lyckat och har även gett gensvar på nationell nivå.

– Jag har absolut utvecklats, känner mig trygg och jobbar mer självständigt, säger Muhamed Hajj, en av kursdeltagarna.

Text: Lars Windh

Muhamed Hajj, kursdeltagare, Ewa Axberg, ansvarig för vårdkompetens i projektet samt Maria Hoflund Engh, lärare, sitter och diskuterar kursen. Bild: Lars Windh

Sundsvalls Tidning <https://www.st.nu/2023-01-25/lyckad-sprakutbildning--ger-resultat-och-nominering>

Dagens medicin

<https://www.timra.se/nyhetsarkiv/nyheter/skraddarsyddsprakutbildninguppmuntrarflerattvidareutbildasiginomvardochomsorg.5.352d744118487e80c3cc7e.html>

Skraddarsydd språkutbildning uppmuntrar fler att vidareutbilda sig inom vård och omsorg

Från vänster: Carina Brunnström, rehabiliteringssamordnare och projektledare, Sara Grape Junkka, förvaltningschef på socialförvaltningen, Maria Hoflund Engh, lärare inom svenska som andraspråk (SvA), Martin Eriksson, rektor på Vuxenutbildningen i Timrå, Ewa Axberg, sjuksköterska och projektets språkhandledare.

Nominerad och planerad intervju av Omställningsfonden

Erfarenhetsutbyte till Härnösand, Ljusdal, Luleå, Malmö, Partille, Sollefteå och Örebro.

I Timrå kommun har vårdpersonal som inte har svenska som modersmål fått möjligheten att förbättra sina språkkunskaper på betald arbetstid.

TIMRÅ KOMMUN

Projektet under 2023

- Lingio
- Språkombud
- Vikarieutbildningar
- Läkemedelsdelegering

Under hösten inför vi även:

- Studiestöd inför delegeringsprov
- Utbildning i SBAR och Lifecare

Läs mer om våra produkter här

Bli bättre på svenska!

Med Lingios digitala språkkurser kan du snabbt bli bättre på svenska.

24 Träna när du vill

- ✓ Lätt att komma igång
- ✓ Träna svenska i mobilen när du vill
- ✓ En övning tar bara 5-10 minuter

Roliga språkövningar i mobilen

- ✓ Spel i mobilen som gör det roligt att lära sig svenska
- ✓ Ta stjärnor i olika ämnen.
- ✓ Ju mer du övar desto snabbare lär du dig svenska

Smart teknik översätter och hjälper dig med uttalet

- ✓ Översätt texter och bilder med Lingios smarta kamera
- ✓ Öva uttal med Lingios AI-lärare
- ✓ Översättningsfunktion som hjälper dig i vardagen eller på jobbet.

Prova Lingio idag!

lingio

TIMRÅ KOMMUN

Synpunkter, frågor och/eller funderingar

Utdrag ur utvärderingen till cheferna efter avslutad utbildning

Har du märkt av några förändringar hos de som deltagit i utbildningen?

5 svar: Ja, till stor del

2 svar: Ja, till viss del

Om ja, vilka?

- Personen skriver bättre och mer i dokumentationen.
- Bättre kommunikation, dokumentation, större delaktighet i de övriga arbetsuppgifterna (de som inte är omvårdnad).
- Jag hör endast positiva synpunkter från de som gått utbildningen. Jag har själv svårt att sätta exakta ord eftersom jag inte var med från början utan endast några månader.
- De har båda blivit bättre på att kliva fram i gruppen, prata och ta ansvar. Törs kontakta sjuksköterska. Skriver i Lifecare.
- Hon pratar mycket mer och är glad och stolt. Arbetskamrater vittnar om att det fungerar så mycket bättre.
- Ökad kunskap, BÅDE kring vården och språket. De som gått, känns ännu mer självständiga och självklara. Kunskapen blir tydligt både när vi pratar om vården och när jag läser deras dokumentation.

TIMRÅ KOMMUN

Har du sett några effekter på arbetsplatsen av att några medarbetare deltagit i utbildningen?

4 svar: Ja, till stor del

3 svar: Ja, till viss del

Om ja, vilka?

- I dokumentationen
- Gladare, tryggare medarbetare vilket leder till att deras övriga arbetskamrater får mer utrymme för sina arbetsuppgifter. Två har fått mycket bättre kontakt med anhöriga och har självständigt kallat till och genomfört välkomstsamtal.
- Vad jag har hört är att personerna uttrycker sig mer i tal och skrift än vad de gjort tidigare.
- Den här personen är timanställd vikarie. Vi kan nu använda henne, vilket vi inte kände när hon blev anmäld till utbildningen. Personal och boende kan kommunicera med henne och hon förstår och gör sig förstådd.
- De som har gått utbildningen har lärt sig mycket. Är säkrare i sin roll. Törs mera. Förstår mera.
- Det har blivit tydligt att det är viktigt för arbetsgivaren och en prioritering att kunna språket kopplat till undersköterskejobbet. Det har bidragit till stolthet för alla på så sätt. Vi har pratat i gruppen om vad de har lärt sig.

Lärde du dig något som du kommer att ha nytta av i ditt arbete?

10 svar: Ja, till stor del

2 svar: Ja, till viss del

Om ja, vad?

- Att kommunicera bättre i tal och skrift (för hand och dator) med och till vårdtagare och kollegor
- Omvårdnad
- Hur man skriver avvikelserapport
- Rapportering i Lifecare
- Bemötande
- Genomförandeplan
- Förståelse av information från ssk, chef
- Ordföräd i de olika situationerna som arbetet kräver
- Verb

Vad var bra med utbildningen?

- Hjälpssamma och stöttande lärare
- Att vi fick lära oss hur man rapporterar, både muntligt och skriftligt
- Att vi lärde oss nya saker inom yrket
- Att utbildningen fokuserade både på vårdomsorg (praktiskt och teoretiskt) och det svenska språket
- Att jag fick repetera mina kunskaper som jag lärde mig på undersköterskeutbildningen
- Att det var lugnt i klassrummet
- Att vi fick läsa, prata och skriva om olika information inom vårddyrket
- Att jag fick lära mig kunskaper som jag inte hinner lära mig på jobbet

